

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR

VAZIRLIGI

ILMIY
AXBOROTNOMA

2024

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI

- НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА
- SCIENTIFIC BULLETIN OF
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Bosh muharrir: Namangan davlat universiteti rektori S.T.Turg'unov

Mas'ul muharrir: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor Sh.N.Ataxanov

Mas'ul muharrir o'rinbosari: Ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i O.Imomov

○ T A H R I R H A Y ' A T I

Fizika-matematika fanlari: akad. S.Zaynobiddinov, akad. A.A'zamov, f-m.f.d., prof. B.Samatov, f-m.f.d., dots. R.Xakimov, f-m.f.d., dots. B.Abdulazizov, f-m.f.n., dots. A.Xolboyev.

Kimyo fanlari: akad. S.Nigmatov, k.f.d., prof. Sh.Abdullayev, t.f.d., v.b. prof G'.Doliyev, k.f.n., dots. T.Sattorov, k.f.n., dots. A.Hurmamatov., PhD. D.S.Xolmatov.

Biologiya fanlari: akad. K.Tojibayev, akad. R.Sobirov, b.f.d., prof. A.Batashov, b.f.d., prof. N.Abdurahmonov, b.f.d., prof. F.Kushanov, b.f.d. A.Kuchboyev, b.f.d., dots. D.Dexqonov.

Texnika fanlari: t.f.d., prof. A.Umarov, t.f.d., prof. S.Yunusov.

Qishloq xo'jaligi fanlari: g.f.d., prof. B.Kamalov, q-x.f.n., dots. A.Qazaqov.

Tarix fanlari: akad. A.Asqarov, s.f.d., prof. T.Fayzullayev, s.f.d., prof v.b. N.B. Dexkanov, t.f.d, prof. A.Rasulov.

Iqtisodiyot fanlari: i.f.d., prof. N.Maxmudov, i.f.d., prof.O.Odilov.

Falsafa fanlari: f.f.d., prof. M.Ismoilov, f.f.d. dots. Z.Isaqova, f.f.d., G.G'affarova, f.f.d., dots. T.Ismoilov, PhD. A.Abdullayev.

Filologiya fanlari: fil.f.d., prof. N.Uluqov, fil.f.d., prof. H.Usmanova, PhD. H.Solixo'jayeva, PhD. dots. U.Qo'ziyev, PhD. H. Sarimsoqov, fil.f.d., N.Dosboyeva.

Geografiya fanlari: g.f.d., dots. B.Kamalov, g.f.d., prof. A.Nigmatov, g.f.d., dots. A.Nazarov.

Pedagogika fanlari: p.f.d., prof. U.Inoyatov, p.f.d., prof. B.Xodjayev, p.f.d., prof. O'.Asqarova, p.f.n., dots. M.Nishonov, p.f.n., dots. A.Sattarov, p.f.n.,dots. M.Asqarova, p.f.n., dots. Sh.Xo'jamberdiyeva, p.f.d., dots. S.Abdullayev, PhD. D.Sarimsakova., PhD. B.Urinov.

Tibbiyot fanlari: b.f.d. G'.Abdullayev, tib.f.n., dots. S.Boltaboyev.

Psixologiya fanlari: p.f.d., prof Z.Nishanova, p.f.n., dots. M.Maxsudova.

Texnik muharrir: N.Yusupov. **Tahririyat manzili:** Namangan shahri,

Boburshox ko'chasi, 161-uy Faks: (0369)227-07-61 **e-mail:** info@namdu.uz

Ushbu jurnal 2019 yildan boshlab O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosati qarori bilan fizika-matematika, kimyo, biologiya, falsafa, filologiya va pedagogika fanlari bo'yicha Oliy attestatsiya komissiyasining dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“NamDU ilmiy axborotnomasi – Научный вестник НамГУ” jurnali O'zbekiston Matbuot va axborot agentligining 17.05.2016-yildagi 08-0075 raqamli guvohnomasi hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA) tomonidan 2020-yil 29-avgust kuni 1106-sonli guvohnomaga binoan chop etiladi. “NamDU Ilmiy Axborotnomasi” elektron nashr sifatida xalqaro standart turkum raqami (ISSN-2181-1458)ga ega NamDU Ilmiy-texnikaviy Kengashining 2024-yil 11-martdagi kengaytirilgan 10-sonli yig'ilishida muhokama qilinib, ilmiy to'plam sifatida chop etishga ruxsat etilgan (Bayonnoma № 3). Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma'lumotlar uchun mualliflar javobgar hisoblanadi.

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI 2024

“олдини олиш”, “барҳам бериш”, “профилактика қилиш”, “тўхтатиш” тушунчалар мазмунидан фарқ қидириш ўринли эмаслиги, бу тушунчалар ўзаро мазмунан боғлиқ эканлиги – шу маънода улар муайян тоифа шахслар томонидан жамиятга зарар келтирувчи қилмишлар содир этилишининг олдини олиш ва бу ҳолатларга мутлақо барҳам бериш чора-тадбирларини кўриш зарурлигини аниқлаштириши баён қилинади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

- 1.Фокс В. Введение в криминологию. – М.: “Прогресс”, 1985. – С.17.
- 2.Коган В.М. Социальные свойства преступности. – М., 1977. –Б. 37.
- 3.Кудрявцев В.Н. Генезис преступления. Опыт криминологического моделирования. –М., 1998. –С.16.
- 4.Хеккхаузен Х. Мотивация и деятельность. Том 1. – М., 1986. –С. 14.
- 5.Дюркгейм Э. Норма и патология // Социология преступности. – М., 1966. –С. 39.
- 6.Р.Мертон Преступление как социально патологическое явление. – СПб., 1900. –С. 7.
- 7.Аванесов Г.А. Криминология и социальная профилактика. – М., 1980. 302.с.

BAHOUDDIN NAQSHBAND HIMMATI VA JASORATI

Navro'zova Gulchehra Nigmatovna

Buxoro muhandislik-texnologiya instituti “Ijtimoiy fanlar” kafedrası professorı, falsafa fanlari doktori

email: premium.progress@mail.ru

Annotatsiya: Maqolada Naqshbandiya ta'limotining asoschisi Bahouddin Naqshband haqida “Maqomot” va hozirgacha ilmiy jamoatchilikga ma'lum bo'lmagan “Ruboiyoti Xoja Naqshband” asarlari asosida uning himmati va jasorati falsafiy tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: Bahouddin Naqshband, Naqshbandiya, ta'limot, tariqat, ximmat, jasorat, mardlik.

СИЛЬНАЯ ВОЛЯ (ХИММАТ) И МУЖЕСТВО БАХОУДДИНА НАКШБАНД

Наврозова Гулчехра Нигматовна

Профессор кафедры «Общественных наук» Бухарского инженерно-технологического института, доктор философских наук

Телефон: +998914117707 Электронная почта: premium.progress@mail.ru

Аннотация: В статье философски анализируется сильная воля (химмат) и мужество основателя учения Накшбандия Бахауддин Накшбанд на основе произведения «Макамот» и нового источника «Рубоийоти Хожа Накшбанд», которое неизвестно научному сообществу.

Ключевые слова: Бахауддин Накшбанд, Накшбандия, учение, тарикат, химмат, мужество, мард.

STRONG WILL (HIMMAT) AND COURAGE OF BAKHOUDDIN NAQSHBAND

Navruzova Gulchehra Nigmatovna

Doctor of sciences philosophy, professor.

Bukhara engineering technological institute. (Uzbekistan)

Mob: 91 411-77-07 email: premium.progress@mail.ru

Abstract: *The article philosophically analyzes the strong will (himmat) and courage of the founder of the teachings of Naqshbandiy Bahaiddin Naqshband on the basis of the work "Makamot" and the new source "Ruboyoti Xoja Naqshband", which is unknown to the scientific community.*

Key words: *Bahaiddin Naqshband, Naqshbandiya, teaching, tariqa, himmat, courage, mard.*

Kirish. Globallashuv davrida yoshlarni turli salbiy ma'naviy ta'sirlardan saqlash uchun ularda go'zal insoniy fazilatlarni shakllantirishga e'tibor berish lozim. SHunday haqiqiy insoniy fazilatlarning eng go'zali himmat va jasoratdir. Tariximizdagi buyuk insonlar hayot yo'li, ularni himmati va jasorati yoshlarimiz uchun ibrat maktabidir. Jahonshumul Naqshbandiya tariqati va ta'limoti asoschisi Bahouddin Naqshbandning himmati va u kishi haqida "Ruboiyoti Xoja Naqshband" asarida keltirilgan jasoratiga doir ma'lumotlar komil insonni tarbiyalash uchun ma'naviy xazinadir.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya.

Bahouddin Naqshbandning hayot yo'li haqida yozilgan asosiy manbalar "Manoqib"[19], "Maqomot"[4], shogirdlari Muhammad Porso[18:93-156] va Ya'qubi Charxiy[21] yozgan risolalarida u kishining himmati haqida ma'lumotlar berilgan. Abdurahmon Jomiy[2,3:26-27] va Alisher Navoiy[5:261-265,6:82-85,16] asarlarida Bahouddin Naqshbandning sifatleri go'zal ravishda insho etilgan. Bahouddin Naqshbandga doir manbalar va boshqa tadqiqotlarda u kishining hayot yo'llari va ma'naviy merosi o'rganilgan[7,9,10-15]. Bahouddin Naqshbandning jasorati haqida u kishining ruboiylari jamlangan va 1997 yilda Pokistonning Lahor shahrida nashr etilgan "Ruboiyoti Xoja Naqshband" [1,8] asarida ma'lumot berilgan. Manbadagi Bahouddin Naqshbandning 83-raqamli ruboiylari asosida biz germeneytik metodologiyaga tayanib Bahouddin Naqshbandning himmati va jasoratini falsafiy tahlil etdik.

Muhokama.

Komil insonni shakllanishida himmat fazilatining o'rni kattadir. Inson kamolotga yetishi uchun o'zini oldidagi maqsad tomon kuchli iroda bilan harakat qilishi lozim. Bu yo'lda himmatning o'rni katta ekan. "Himmat" – arab tilidan olingan so'z bo'lib, iroda, kuchli iroda, azm, ahd, qasd, jiddu jahd va tirishmoq ma'nolarini anglatadi. Haqiqat yo'liga kirgan inson jiddu jahd va kuchli iroda bilan harakatda bo'lishi lozim ekan.

Manbada Bahouddin Naqshband hayotida himmatning o'rni kattaligiga oid quyidagi ma'lumotlar keltirilgan: Bahouddin Naqshband o'z ruhiy kamolotida katta o'ringa ega ustozni tilga olgan, lekin uning nomini aytmagan. Jazaba holatini boshlarida ustozlari avvalo nafsini jilovlashni o'rgatadilar. Keyin odamlar ko'nglini topish, ojiz va notavonlar, xususan, xalq e'tibor qilmaydigan kimsalar holiga mashg'ul bo'lish, hojatmandlik va kamtarinlik bilan muomalada bo'lishini o'git beradilar. Bu ishlarni amalga oshirgandan keyin ustozlari hayvonlar tarbiyasiga barqaror turish va niyozmandlik yo'lida bo'lishini o'git beradi. Bahouddin yetti yil bu yo'sinda yurganlari manbada qayd etilgan. Keyin ustozlari o'gitiga asosan itlarga bechoralik, niyozmandlik bilan xizmatda bo'ladilar. Ustozlari o'gitiga asosan yo'l xizmatiga kirishib,

yo'llarda odamlarga yoqmaydigan nimaiki bo'lsa, olib tashlaganlar, toki ular ziyon topmasinlar. Manbada yozilgankim, Bahouddin: "SHu yetti yil ichida yengim va etagim tuproqdan aslo xoli bo'lmas edi. Bu Haqning do'sti qanday amalni buyursa sadoqat bilan bajo keltirdim, har bir amalning natijasini o'zimda mushohada qilardim va ahvolimda to'liq taraqqiy yuz berayotganini sezardim", [4:52]– deb aytganlar. Bahouddinga o'git bergan bu ustozni biz Xoja Hizr deb tasavvur etdik. CHunki barcha avliyolar kamolotida Xoja Xizrning o'rni bor. Xoja Xizr o'g'itlari asosida Bahouddin odamlar, hayvonlar, jonli va jonsiz butun borliqqa muhabbat bilan munosabatda bo'ldilar. Bu yo'lda vujudni inkor etish, borini nisor etish, kam ko'rish va yo'qlik ulug' ishlardan ekanligi va bular Haqni ko'rish, bilish davlatiga yetish ilmi va qabul vositasi bo'lganligini Bahouddin Naqshband ta'kid etgan. U kishi nafslarini tanib, butun borliqqa muhabbat va muruvvat nazari bilan qarash va muomala etish darajasiga yetib, shu g'oyani o'zi yaratgan naqshbandiya ta'limotining asosiga qo'yadi. SHuning uchun bu kamolot yo'li barcha tasavvufiy ta'limotlarning qaymog'i va xulosasi deb baholangan.

Bahouddin Naqshbandning ruhiy kamolotga oid quyidagi fikrlari barcha naqshbandiyaga oid manbalarga keltirilgan: "Biz bu yo'lning talabiga qadam qo'yganimizga ikki yuz kishi edik. Mening himmatim bularning hammasidan o'tish edi. Ilohiy inoyatga noil bo'lib, bu jamoatning hammasidan o'tib ketdim va asl maqsadga yetdim" [4:49]. Demak, Bahouddin Naqshband kamolotida himmat fazilatining o'rni katta ekan.

Manbada himmat fazilatiga oid quyidagi bayt keltirilgan:

Himmat turo ba kungirai Kibriyo kashad,
On saqafgohro beh az in nardbon maxoh[4:48].

Mazmuni:

Seni ulug'lik arshiga yetkazar himmat,
Bu himmat narvondir senga tappa-taxt.

Misralar tahlili ko'rsatadiki, inson ilohiylik darajasiga yetishi uchun aynan himmat kerak ekan. Himmat inson yuksalishi uchun narvon bo'la olar ekan.

Bahouddin Naqshband himmatni ilohiy inoyat sifatida ta'riflab shunday baytni keltiradilar:

Mardoni rahash rasidaand az himmat,
Z-on dar rahi o' nishon bepardo nest[4:49].

Mazmuni:

Himmat bilan yetdilar bu yerga mardlar,
Himmat bilan topursan Uning nishon.

Bahouddin Naqshband o'z shogirdlariga shundan o'git bergan, "Maqsad talabi yo'lida himmatingiz mening boshimga qadam qo'yib, mendan ham o'tib ketish bo'lmasa men sizni kechirmayman" [4:49]. Manbadagi Bahouddinning bu o'g'itlari yoshlarni himmatli bo'lishga chaqiradi.

Natija.

“Ruboiyoti Xoja Naqshband” asarida 83-raqamli Bahouddin Naqshband ruboiysini tahlil etib “Muqaddima”da “Bu jasorat va bu himmat” [1:34]dir deb yozilganiga guvoh bo’ldik.

Manbadagi 83-raqamli ruboiyotning mazmuni quyidagichadir.

ای آینه ذات تو مرآت همه کس
مرآت صفات تو صفات همه کس
ضامن شده ام از بهر نجات همه کس
بر من نویس سیئات همه کس

Ey oinai zot Tu mir’oti hama kas,
Mir’oti sifoti Tu sifoti hama kas.
Zomin shudaam az bahri najoti hama kas,
Bar man navis, sayyioti hama kas[1:126].
(126-sax)

Mazmuni:

Ey sening zotingni ko’zgusi hammaning mir’otidir,
Sening sifatlarining mir’oti hammani sifotidir.
Men hammaning najoti uchun zomin bo’ldim,
Menga yozgin ulniki hammani gunohlarinidir.

Ruboiyni tahlil qilib “Muqaddima” muallifi quyidagi fikrlarni keltiradi: “So’fiyning ishi – bu poklanishdir, uning natijasi gunohlarni yo’q qilishdir. U umrini ularga yaxshi sifatlarini tarqatish bilan o’tkazadi, boshqalarga yengillik yaratib o’zini azoblaydi. U boshqalarning azobini ko’tarish orqali tinchlik topadi. Ba’zan bu yaxshilik qiyomat kuniga qadar davom yetadi. Va so’fiy qiyomatda boshqalar uchun ham yordamga keladi. Rasululloh (s.a.v.) ummat xizmatga kelishini orzu qilganlar. SHuning uchun payg’ambarlar va avliyolar hamisha (alayhissalom) xursand bo’lishlari uchun uning ummatini obod etish haqida o’ylaydilar”[1:34].

Bahouddin Naqshbandning ruboiylarida u kishining quyidagi fikrlari va niyatlari ma’lum bo’ladi: “Men hamma odamlarning najot kafiliga aylandim”, [1:34] ya’ni u kishi butun insoniyatga najot berishni o’z zimmalariga olyaptilar. SHuning uchun barcha odamlarning gunohlarini mening amallar kitobimga yozing deyaptilar. “Qachonki hamma odamlarning gunohlari Hazratning amallariga ko’chirilsa, o’sha odamlarning hammasi begunoh bo’lganlari uchun kechirilishi aniq bo’ladi. Bu hazrat uchun katta baxtdir. Hamma odamlar jannatga boradilar. Bu harakati bilan Payg’ambarimiz (s.a.v.) ham bandalaridan biri hammaning og’irini o’z zimmasiga olib, jannatga olib chiqqanidan xursand bo’ladi. Hazrati Imom Naqshband Quddus Allohga qilgan iltijosi **NAQADAR ULUG’DIR**. Qanchalik jasorat va qanchalar fidoyilik ko’rsatilgan. Bu islom ahli faxrlanadigan jihatdir” [1:34]. Bu barcha insoniyat uchun ibrat bo’lib Hazrat Bahouddin Naqshband ruboiylaridagi so’zlarini chuqur anglashni talab etadi. CHunki SHoh Naqshbandning har bir ruboiysi o’ziga xos mazmunga ega bo’lib, har bir to’rtlikda butun bir fikr va qarashlar mavjud. Bu ruboiylar ayni paytda islom falsafasi, so’fiylik nazariyasi va axloq ta’limotidir. Bunday to’rtliklarni yozish juda ozchilikka ishonib topshirilgan. SHuning uchun ham bu ruboiyni tavsiflab, muallif Bahouddin Naqshbandning go’zal niyat ila amalini jasorat va himmatga tenglashtirganlar. Ma’lum bo’ladiki Bahouddin Naqshband uchun Olloh rizoligi asosiy maqsad va talabdir[17].

Xulosa

Yuqorida tahlil etilgan manbadagi ma'lumotlar asosida quyidagi xulosalarga kelish mumkin:

1. Bahouddin Naqshband kamolga yetishida himmat fazilatining o'рни kattadir.
2. "Ruboiyoti Xoja Naqshband" asaridagi 83-ruboiy tahlili Bahouddin Naqshbandni jasorat va himmat egasi ekanligini isbotlaydi.
3. Yosh avlodni barkamol qilib tarbiyalashga Bahouddin Naqshband hayot yo'lidagi himmat va ruboiylardagi jasorat mazmun-mohiyatining targ'ib va tashviqotining ahamiyati kattadir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. رباعيات خواجه نقشبند مرتب و شارح محمد قصوری اردوبازار لاهور الدینیة پبلیکیشنز ۱۹۹۸ ۱۸۴ صحیفه
2. Abdurahmon Jomiy. Nafahot ul-uns. Toshkent: Porseva, 1915 – 616 s.
3. Abdurahmon Jomiy. Tuhfatu-l-Ahror.- Lakhnay: Nuvil Kishur, 1908. - 112 s.
4. Abul Muhsin Muhammad Boqir ibn Muhammad Ali. Maqomoti Xoja Bahouddin Naqshband / Forsiydan tarjimon, so'z boshi, izoh va lug'at muallifi Mahmud Hasaniy. – Toshkent: O'zbekiston, 2019. – 335 b.
5. Alisher Navoiy. Nasoyim ul-muhabbat. Mukammal asarlar to'plami. 17-tom. Toshkent: "Fan", 2001. 520 b.
6. Alisher Navoiy. Hayratul abror/Xamsa to'la asarlar to'plami. 10 jildlik. 6 jild. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot – matbaa ijodiy uyi, 2011- 805 b.
7. Bahouddin Naqshband. Avrod (to'ldirilgan ikkinchi nashr). Maqola, izoh va sharhlar muallifi, tarjimon G.N Navro'zova. T.: "Sano standart" nashriyoti, 2019. 112 b.
8. Bahouddin Naqshband. Ruboiylar. Buxoro: "Durdona" nashriyoti, 2023 – 84 b.
9. Bahouddin Naqshband. (Manbalar tahlili). To'plab nashrga tayyorlovchi, maqola, izoh va sharhlar muallifi. G. N. Navro'zova. T.: "Sano standart" nashriyoti, 2019. 256 b.
10. Bahouddin Naqshband. Hikmatli so'zlar. Bahouddin Nakshband. Words of wisdom. Hikmatli so'zlarni to'plovchi va maqolalar muallifi. G. N. Navro'zova, Hikmatli so'zlarni ingliz tiliga tarjima etuvchi Z. Rasulov. "Sadridin Salim Buxoriy". "Durdona" nashriyoti. 2020. 52 b.
11. Navro'zova G. Naqshbandiya tasavvufiy ta'limoti va barkamol inson tarbiyasi. – Toshkent: Fan, 2005. – 233 b.
12. Navro'zova G. N Naqshbandiya – kamolot yo'li. – Toshkent: Fan, 2007. – 189 b.
13. Navro'zova G. Bahouddin Naqshband. (Risola). T.: "ABU MATBUOT-KONSALT" nashriyoti, 2011. 24 b.
14. Navro'zova G.N. Xoja Bahouddin Naqshband hayoti va ma'naviy merosi. – T.: Fan, 2021. – 244 b.
15. Navruzova G.N. Bahauddin Naqshband – the seventh pir of Bukharai Sharif (Noble Bukhara). Islom tafakkuri (Maxsus son), 2020. 5-8-b.
16. Navro'zova G.N. SHoh Naqshband Alisher tavsifida. Islom tafakkuri (Maxsus son), 2021. 3-9 bet.
17. Navro'zova G.N. Naqshbandiya ta'limotida rizo tushunchasi. //Islom tafakkuri. 2022. 2-son. 39-46-betlar.
18. Risolaho piron va payravoni tariqati Naqshbandiya. Dushanbe: 2017. 456 b.

19. Salohiddin ibn Muborak al-Buxoriy.(1410) Anis at-tolibin va uddat as-solikin. Buxoro muzeyi 27772/11 qo'lyozma 168 v.

20. Faxruddin Ali Safiy. Rashahotu aynil-hayot («Obihayot tomchilari»): tarixiy-ma'rifiy asar / Tabdil qiluvchilar, nashrga tayyorlovchilar: M.Hasaniy, B.Umrzoq. Mas'ul muharrir: B.Umrzoq (O'zR FA Abu Rayhon Beruniy nomidagi SHarqshunoslik instituti). – T.: Abu Ali Ibn Sino nomidagi tibbiyot nashriyoti, 2004. – 536 b.

21. Ya'qub Charxiy. Risolai unsiya. (Do'stona suhbat). Tarjimon va sharhlar muallifi. S. Rahmonov. Samarqand: "Samarqand davlat chet tillar universiteti" nashriyoti, 2022. 78 b.

O'ZBEKISTONNING O'TISH DAVRIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH VA TARIXIY ONGNI TIKLASH BO'YICHA DAVLAT SIYOSATINING IJTIMOIIY –FALSAFIY TAHLILI

Qo'qon davlat pedagogika instituti

katta o'qituvchi, f.f.d (PhD)

Miraxmedov Jaxongir Muxsinovich

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekistonning o'tish davrida milliy o'zlikni anglash va tarixiy ongni tiklash bo'yicha davlat siyosatining ijtimoiy-falsafiy tahlili

qilingan. Shuningdek, millat o'z milliy o'zligini anglashi uchun tarixiy, madaniy, ma'naviy qadriyatlarini to'liq qayta tiklash va tarixiy ongni rivojlantirish davlat siyosatida tadqiq qilish bilan belgilanadi.

Kalit so'zlari: o'zligini anglash, milliy o'zligini anglash, tarixiy ong, davlat siyosati, tarix falsafasi, ma'naviy qadriyat.

Annotation. In this article, a socio-philosophical analysis of the state policy of Uzbekistan on the restoration of national identity and historical consciousness during the transition period made. Also, for a nation to realize its national identity, the complete re-establishment of its historical, cultural, spiritual values and the development of historical consciousness are determined by research in state politics.

Keywords: self-awareness, national self-awareness, historical consciousness, public policy, philosophy of history, spiritual value.

Аннотация. В данной статье представлен социально-философский анализ государственной политики Узбекистана по восстановлению национального самосознания и исторического сознания в переходный период

сделано. Это также определяется исследованием в государственной политике полного восстановления исторических, культурных, духовных ценностей и развития исторического сознания, чтобы нация могла реализовать свою национальную идентичность.

Ключевые слова: самосознание, национальное самосознание, историческое сознание, государственная политика, философия истории, духовная ценность.

Kirish. O'zbekiston o'z mustaqilligini qo'lga kiritgandan so'ng eski tuzumdan og'ir meros bo'lib qolgan el-yurtimizga nisbatan kamsitish va milliy manfaatlarimizni mensimaslik holatlariga barham berish, ko'hna qadriyatlarimiz, dinu diyonatimizni tiklash, hayotimizda tarixiy adolatni qaror toptirish, yangi jamiyat qurish yo'lida xalqimizning ma'naviy yuksalishini

13	Жинойтчилик ижтимоий ҳодиса ва унга қарши кураш чора-тадбирлари таҳлили Бешимов Б.И.....	343
14	Bahouddin Naqshband himmati va jasorati Navro'zova G.N.....	350
15	O'zbekistonning o'tish davrida milliy o'zlikni anglash va tarixiy ongini tiklash bo'yicha davlat siyosatining ijtimoiy –falsafiy tahlili Miraxmedov J.M.....	355
16	Jamiyatda yangi ijtimoiy-falsafiy tafakkurni shakllantirishda milliy mentalitet masalasi Ortiqov O.I.....	360
17	Yoshlar tafakkurini yuksaltirishda “salohiyat” va “intellektual salohiyat” tushunchalarining ijtimoiy-falsafiy zarurati Isomiddinov A.A.....	363
18	Jamiyat transformasiyalashuvida strategik dasturlash imkoniyatlari Yuldashev S.U.....	369

10.00.00
FILOLOGIYA FANLARI
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ
PHILOLOGICAL SCIENCES

1	Badiiy asar takomilida ijodiy jarayonning o'rni To'rayeva D.N.....	376
2	“Одновершинные” фразеологические единицы Самаркандского диалекта таджикского языка Бахидов А.....	383
3	Realization of the linguistic and methodological potential of an authentic text in teaching english articles Bobaeva Sh.Y.....	391
4	An innovative model of a linguistic-subject dictionary for international students of uzbek universities Rakhimova D.P.....	395
5	The concept and functions of metaphor in language and speech; the main concepts of metaphorical formation the meaning of the word Usmanova U.A.....	398
6	Antroponimlarning antroposentrik paradigma asosida o'rganilishi Saidova L.M.....	402
7	Cognitive and pragmalinguistic mechanisms of english and uzbek anecdotes Rustamov I.T.....	407
8	Badiiy iboralarning lirik tajribani ifodalashdagi ahamiyati Saitova N.J.....	413
9	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini oshirish metodlari Yusupaliyeva F.Y.....	416